Dato: 28. september 2026
Sak: Vannuttak fra Sottjønna - Frosta vassverk
Elfrida Isaksen-Swensen

Jeg arbeider som vannområdekoordinator for Innherred vannområde og har gjennom dette arbeidet erfaring med vannforvaltning og vannmiljø i området. På denne bakgrunnen ønsker jeg å gi noen faglige innspill til søknaden om uttak av vann fra Sottjønna.

Innspillet er avgitt som privatperson og på egne vegne. **Det representerer ikke Innherred vannområde, min arbeidsgiver eller noen av kommunene som inngår i vannområdet, og er ikke avgitt på vegne av disse.**

Bruk av reservevannkilden

Frosta vassverk har søkt om å benytte Sottjønna som reservevannkilde. Jeg har forståelse for behovet for en sikker reservevannforsyning, blant annet sett i lys av kravene i drikkevannsforskriften.

Samtidig gir søknaden begrenset informasjon om hvilke konkrete situasjoner som vil utløse bruk av reservevannkilden, hvor ofte den forventes å bli benyttet, og hvor lenge uttaket kan pågå.

Jeg mener dette er relevant for vurderingen av miljøpåvirkningen. Konsekvensene av vannuttak vil blant annet avhenge av uttakets størrelse, varighet og tidspunkt, samt de hydrologiske forholdene når uttaket skjer. Behov for reservevann kan også oppstå som følge av tørke, redusert kapasitet i hovedvannkilden, forurensning eller tekniske feil. Enkelte av disse situasjonene kan sammenfalle med perioder med naturlig lav vannføring.

Jeg mener derfor det bør avklares hvilke forutsetninger som ligger til grunn for forventet bruk av reservevannkilden, og at miljøkonsekvensene bør vurderes under de hydrologiske forholdene som faktisk kan være relevante når kilden tas i bruk.

Vannføring i Selbubekken

Sottjønna har utløp gjennom Selbubekken til Byavatnet. Jeg mener derfor at vannføringen i Selbubekken bør inngå i vurderingen av konsekvensene av et eventuelt uttak.

Kapittel 4 i søknaden sier:

> «Det er ikke planlagt minstevannføring da tiltaket antas å være lite og av så kort varighet at det ikke påvirker Selbubekken som renner ut av Sottjønna i særlig grad.»

Jeg forstår denne konklusjonen slik at den bygger på opplysningen om at reservevannkilden forventes å bli benyttet «sjelden» og kun i «svært korte perioder». Begrepene «sjelden» og

«svært korte perioder» er imidlertid ikke nærmere konkretisert i søknaden. Det er derfor vanskelig å vurdere hvor ofte og hvor lenge uttaket faktisk kan forventes å pågå, eller under hvilke hydrologiske forhold uttaket kan finne sted.

Søknaden opplyser også at det ikke er gjennomført undersøkelser av biologiske verdier knyttet til det akvatiske miljøet, samtidig som konsekvensen for akvatisk miljø vurderes som liten negativ. Jeg mener derfor at grunnlaget for denne vurderingen bør avklares nærmere, særlig for perioder med naturlig lav vannføring.

Jeg mener det bør vurderes om en eventuell konsesjon bør inneholde krav om minstevannføring og/eller begrensninger i uttaket når tilsiget til Sottjønna er særlig lavt, samt andre avbøtende tiltak der dette er nødvendig for å ivareta Selbubekkens økologiske funksjon.

Klimaendringer og fremtidige hydrologiske forhold

Kapittel 3.3 om naturfare og klimaendringer sier:

> «Det er heller ikke ventet store endringer i klima ifølge Norsk klimaservicesenter. De forventer 0% endring for Verdal og Levanger vassdragene frem mot år 2100.»

Det omsøkte tiltaket berører både Levanger og Frosta kommuner, mens Frosta ikke er særskilt omtalt i denne vurderingen. Jeg mener derfor det bør avklares hvilke klimaframskrivninger som er lagt til grunn for den delen av nedbørfeltet som ligger i Frosta, og om det forventes endringer i blant annet nedbør, tørkeperioder, avrenning og temperatur frem mot 2100.

Jeg mener dette er relevant både for vurderingen av fremtidig behov for reservevann og for vurderingen av miljøkonsekvensene av uttaket. Særlig bør sammenhengen mellom fremtidige hydrologiske forhold, perioder med lav vannføring og eventuell bruk av Sottjønna som reservevannkilde vurderes.

Samlet vurdering

Jeg har forståelse for behovet for en robust reservevannforsyning på Frosta. Mine kommentarer er ikke ment som en generell innvending mot at Sottjønna benyttes som reservevannkilde.

Samtidig mener jeg at søknaden gir begrenset informasjon om hvor ofte og under hvilke hydrologiske forhold reservevannkilden forventes å bli benyttet. Dette er særlig relevant fordi et uttak på inntil 2 800 m³/døgn kan sammenfalle med perioder hvor vannføringen i vassdraget allerede er lav.

På dette grunnlaget mener jeg at det bør innhentes nærmere informasjon om forventet bruk av reservevannkilden, og at miljøkonsekvensene bør vurderes under relevante lavvanns- og tørkeforhold. Jeg mener også at det bør vurderes om det er behov for vilkår eller begrensninger for å ivareta hensynet til vannmiljøet, for eksempel begrensninger i uttaket ved særlig lavt tilsig eller andre avbøtende tiltak.

En mer helhetlig vurdering av sammenhengen mellom uttak fra Sottjønna, vannføringen i Selbubekken, forholdene i Byavatnet og forholdene videre nedstrøms vil etter min vurdering gi et bedre grunnlag for å vurdere tiltakets samlede konsekvenser og eventuelle vilkår som kan være nødvendige.

Elfrida Isaksen-Swensen
Rådgiver
Vannområdekoordinator, Innherred vannområde

Innspillet er ikke avgitt på vegne av Innherred vannområde, min arbeidsgiver eller noen av kommunene som inngår i vannområdet.